

Quản trị nhân tài và phát huy tư tưởng Hồ Chí Minh về trọng dụng người tài

06:33 13/11/2025

Trong tiến trình phát triển của cách mạng Việt Nam, quản trị và trọng dụng nhân tài luôn được coi là một nhiệm vụ chiến lược có ý nghĩa sống còn đối với sự tồn vong và phát triển của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Ảnh minh họa

Ngay từ khi ra đời, Đảng ta đã xác định rõ: Muốn sự nghiệp cách mạng thành công thì phải có đội ngũ cán bộ đủ đức, đủ tài, trong đó việc phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng và bảo vệ người tài là trách nhiệm chính trị trọng yếu của mọi cấp ủy, tổ chức Đảng.

Nhân tài là nguồn lực đặc biệt của quốc gia, là “nguyên khí” của dân tộc, quyết định trực tiếp đến năng lực sáng tạo, sức chiến đấu và khả năng lãnh đạo của Đảng. Không chỉ là nguồn nhân lực chất lượng cao, nhân tài còn là nguồn lực tinh thần và trí tuệ, tạo nên nền tảng tư duy, đường lối và chính sách đổi mới của đất nước.

Trong mọi thời kỳ, từ kháng chiến đến xây dựng, từ đổi mới đến hội nhập quốc tế, việc trọng dụng và phát huy nhân tài luôn được xem là điều kiện tiên quyết để củng cố sức mạnh chính trị và phát triển bền vững.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, vấn đề quản trị nhân tài trong hệ thống chính trị càng trở nên cấp thiết. Điều này đòi hỏi Đảng phải vừa kế thừa tư tưởng Hồ Chí Minh về trọng dụng nhân tài, vừa không ngừng đổi mới thể chế và phương thức lãnh đạo để phát huy hiệu quả cao nhất nguồn lực con người.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về “trọng mỗi một người có ích” là kim chỉ nam cho công tác cán bộ. Người luôn nhấn mạnh rằng, thành công của cách mạng bắt nguồn từ việc phát hiện, bồi dưỡng và sử dụng đúng người, đúng việc. Trong đó, người cán bộ lãnh đạo phải “khéo lựa chọn, khéo bố trí, khéo dùng”, tạo điều kiện cho mọi người phát huy năng lực cống hiến. Tư tưởng ấy không chỉ mang giá trị nhân văn sâu sắc mà còn là nền tảng lý luận cho thể chế quản trị nhân tài kiểu mới - công bằng, minh bạch, nhân văn và hiệu quả.

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, con người là trung tâm của sự phát triển. Người khẳng định: “Dễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong”. Con người - đặc biệt là người tài - chính là động lực của lịch sử, là chủ thể sáng tạo ra mọi giá trị vật chất và tinh thần.

Hồ Chí Minh xem trọng nhân tài không phải ở danh vị hay xuất thân, mà ở giá trị cống hiến thực chất. Theo Người, mỗi người đều có điểm mạnh riêng, vấn đề là phải biết tìm đúng chỗ, đặt đúng việc và khơi đúng năng lực. Người cho rằng, khéo dùng người cũng như khéo dùng gỗ, có thứ dùng làm cột nhà, có thứ chỉ nên làm cọc hàng rào, nhấn mạnh yêu cầu phân công, bố trí cán bộ một cách khoa học.

Dễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong

Chủ tịch Hồ Chí Minh

Tư tưởng này thể hiện một phép biện chứng nhân văn sâu sắc: nhân tài vừa là sản phẩm của xã hội, vừa là nhân tố quyết định sự phát triển của xã hội. Do đó, trọng dụng nhân tài không thể chỉ dựa trên thiện chí cá nhân, mà phải được thể chế hóa thành nguyên tắc lãnh đạo và quy trình hành chính minh bạch.

Hồ Chí Minh còn đặt ra chuẩn mực kép cho người cán bộ: vừa có đức, vừa có tài.

Đức là nền tảng, là bản lĩnh chính trị, lòng trung thành với Tổ quốc và nhân dân; tài là năng lực thực tiễn, khả năng sáng tạo và cống hiến. Người khẳng định: “Có tài mà không có đức là người vô dụng, có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó”. Đây chính là nguyên tắc cốt lõi của quản trị nhân tài trong Đảng - kết hợp hài hòa giữa phẩm chất và năng lực, giữa đạo đức cách mạng và hiệu quả công việc.

Từ đó, có thể khẳng định rằng tư tưởng Hồ Chí Minh về trọng dụng nhân tài không chỉ là lời kêu gọi đạo đức, mà là một học thuyết chính trị và quản trị mang tính định hướng chiến lược cho sự nghiệp xây dựng Đảng và phát triển đất nước.

Từ di sản tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta đã kế thừa và phát triển trong thực tiễn ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài. Đây không chỉ là biểu hiện của văn hóa nhân văn mà còn là lập trường chính trị thể hiện tầm nhìn chiến lược về quản trị nguồn nhân lực.

Việc trọng dụng và bảo vệ người tài đặt nền tảng cho một nền văn hóa Đảng thượng tôn trí tuệ, công bằng và sự thật, trong đó người tài được coi là tài sản chung của quốc gia chứ không phải “sở hữu” của một tổ chức hay cá nhân. Người lãnh đạo phải biết nhìn xa, vượt qua định kiến, cục bộ để phát hiện, thu hút và phát huy nhân tài vì lợi ích chung.

Đồng thời, quan điểm này cũng yêu cầu chống lại mọi biểu hiện tiêu cực trong công tác cán bộ: tư duy nhiệm kỳ, bè phái, thân hữu, hoặc lợi dụng quyền lực để “thâm dụng” nhân tài mà không có chính sách đãi ngộ, bảo vệ xứng đáng. Khi ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài trở thành chuẩn mực chính trị, việc trọng dụng người tài sẽ không còn phụ thuộc vào cá nhân lãnh đạo mà được bảo đảm bằng cơ chế và thể chế.

Từ di sản tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta đã kế thừa và phát triển trong thực tiễn ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài. Đây không chỉ là biểu hiện của văn hóa nhân văn mà còn là lập trường chính trị thể hiện tầm nhìn chiến lược về quản trị nguồn nhân lực.

Để ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài được hiện thực hóa, cần xây dựng thể chế quản trị nhân tài dựa trên ba nguyên tắc chính trị cốt lõi: công tâm-minh bạch-nhân văn. Trước hết, cần phải pháp luật hóa các nguyên tắc trọng dụng nhân tài, tạo hành lang bảo vệ người có năng lực và phẩm chất khỏi sự chi phối của lợi ích nhóm.

Hệ thống quy hoạch, bổ nhiệm, đánh giá và đãi ngộ cán bộ phải được minh bạch hóa, số hóa và công khai để bảo đảm tính công bằng và niềm tin chính trị. Năng lực nhận diện và đánh giá người tài cũng phải dựa trên cơ sở khoa học.

Cán bộ lãnh đạo cần có bản lĩnh chính trị vững vàng, tầm nhìn hệ thống và khả năng phân tích đa chiều về phẩm chất, năng lực, hiệu quả công tác. Dùng đúng người, đúng việc không chỉ là sự khôn khéo trong điều hành mà là nhiệm vụ chính trị mang tầm chiến lược.

Cùng với đó, cần thúc đẩy tinh thần tập trung dân chủ và văn hóa phản biện trong nội bộ Đảng. Người tài phải được lắng nghe, được bảo vệ khi dám nói thẳng, nói thật. Nếu quyền lực bị lợi dụng để trù dập người tài, hoặc ưu ái kẻ phục vụ lợi ích cục bộ, thì sẽ tất yếu dẫn đến suy thoái chính trị, đạo đức và niềm tin xã hội. Bởi vậy, ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài cũng là một cơ chế phòng chống tha hóa quyền lực, bảo đảm cho sự lành mạnh của tổ chức.

Một hệ thống quản trị nhân tài hiệu quả phải kết hợp kỷ luật Đảng nghiêm minh với tinh thần nhân văn Hồ Chí Minh. Đảng phải kiên quyết xử lý những sai phạm, nhưng cũng phải bao dung, tạo cơ hội cho cán bộ sửa chữa và phấn đấu.

Hồ Chí Minh từng dạy: Đối với người sai, phải giúp họ sửa chứ không nên vùi dập. Chính quan điểm này đã hình thành nguyên tắc nhân văn trong chỉnh đốn Đảng - lấy giáo dục, cảm hóa và tạo điều kiện để con người tiến bộ làm trọng tâm. Đây là sự thống nhất biện chứng giữa tính kỷ luật sắt và lòng nhân ái cách mạng, giúp Đảng vừa giữ được sự nghiêm chính, vừa lan tỏa niềm tin và tình đồng chí chân thành.

Như vậy, ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài không chỉ là yêu quý người tài, mà còn là nguyên tắc ứng xử chính trị mang tính lãnh đạo, thể hiện trí tuệ, đạo đức và bản lĩnh của Đảng cầm quyền.

Hiện nay, yêu cầu cấp bách là phải hoàn thiện thể chế quản trị nhân tài và đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng theo hướng hiện đại, minh bạch và hiệu quả. Quá trình này trước tiên cần tập trung vào việc hoàn thiện hành lang pháp lý và chính sách khuyến tài. Phải xây dựng cơ chế rõ ràng để người tài được phát hiện, tuyển chọn, sử dụng và đãi ngộ tương xứng. Mọi quy trình phải được thể chế hóa bằng luật định, bảo đảm tính công khai, minh bạch, dự báo được.

Khi người tài được bảo vệ bằng pháp luật, họ mới có niềm tin cống hiến lâu dài cho Đảng và đất nước. Bên cạnh đó, cần mạnh mẽ đổi mới công tác đào tạo và phát triển nhân tài. Cần kết hợp giữa giáo dục lý luận chính trị, đạo đức cách mạng với đào tạo năng lực thực hành. Phải tạo điều kiện để cán bộ học tập suốt

đời, rèn luyện qua thực tiễn và được thử thách trong môi trường cạnh tranh lành mạnh. Việc luân chuyển, quy hoạch cán bộ phải có tầm nhìn dài hạn, gắn liền với chiến lược phát triển quốc gia.

Cần xây dựng nền tảng văn hóa trọng dụng-khuyến tài trong Đảng. Văn hóa ấy đề cao trí tuệ, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Mỗi tổ chức Đảng, mỗi người đứng đầu phải trở thành “trung tâm quy tụ nhân tài”, biết dùng đức để cảm hóa, dùng tài để dẫn dắt, và dùng nguyên tắc để bảo vệ công bằng.

Chỉ khi văn hóa chính trị mang đậm tinh thần trọng dụng và bảo vệ người tài, công tác cán bộ mới thật sự trở thành động lực phát triển của Đảng và quốc gia.

Quản trị nhân tài trong xây dựng Đảng không chỉ là công tác cán bộ, mà là một hệ thống giá trị chính trị, văn hóa và thể chế mang ý nghĩa chiến lược. Tư tưởng Hồ Chí Minh về “trọng mỗi một người có ích” và ý thức trọng dụng và bảo vệ người tài đã, đang và sẽ tiếp tục là kim chỉ nam cho Đảng trong việc phát hiện, bồi dưỡng, trọng dụng và phát huy nhân tài.

Chỉ khi văn hóa chính trị mang đậm tinh thần trọng dụng và bảo vệ người tài, công tác cán bộ mới thật sự trở thành động lực phát triển của Đảng và quốc gia.

Hoàn thiện thể chế quản trị nhân tài đồng nghĩa với việc hoàn thiện năng lực cầm quyền của Đảng. Khi người tài được tôn trọng và bảo vệ, khi công tác cán bộ dựa trên nguyên tắc công tâm và minh bạch, khi văn hóa trọng dụng và bảo vệ người tài thấm sâu vào mọi cấp, mọi ngành, thì Đảng ta sẽ ngày càng trong sạch, vững mạnh, xứng đáng với niềm tin của nhân dân.

Kiên định tư tưởng Hồ Chí Minh, kiên trì quan điểm trọng dụng và bảo vệ người tài và quyết tâm đổi mới thể chế, Đảng Cộng sản Việt Nam sẽ tiếp tục khẳng định bản lĩnh chính trị, trí tuệ lãnh đạo và sức sống của một Đảng cách mạng chân chính, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh-lý tưởng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh hằng ấp ủ và nhân dân Việt Nam luôn hướng tới.

Theo Báo Nhân dân